

Compareixença a la Comissió d'Estudi de les Polítiques per al Millorament de la Qualitat de Vida de la Gent Gran Parlament de Catalunya

Barcelona, 20 de novembre de 2019

José Augusto García Navarro
Director General
ConSORCI de Salut i Social de Catalunya

El Consorci de Salut i Social de Catalunya (CSC)

- El Consorci de Salut i Social de Catalunya (CSC) és una entitat pública de caràcter local i base associativa, fundada el 1983, que té el seu origen en el moviment municipalista
 - El CSC, referència al sector i amb una clara vocació de servei, té com a missió: impulsar models de salut i social excel·lents i sostenibles per millorar la qualitat de vida de les persones, oferint serveis d'alt valor afegit als seus associats
 - El CSC vol ser el principal referent pel coneixement i capacitat de cooperació, influència i anticipació davant els nous reptes del sistema de salut i social
 - Tots els associats al CSC són **entitats públiques i/o privades sense ànim de lucre.**
-

El CSC

- **Establiments d'atenció sanitària**
- **Dispositius:**
 - ✓ 40 hospitals generals
 - ✓ 49 centres d'atenció primària
 - ✓ 52 hospitals d'atenció intermèdia
 - ✓ 170 centres d'atenció a la dependència
 - ✓ 25 altres (laboratori, radiodiagnòstic, etc.)
- **80% altes hospitalàries de Catalunya**
- **74% centres d'atenció primària**
- **46.000 treballadors**

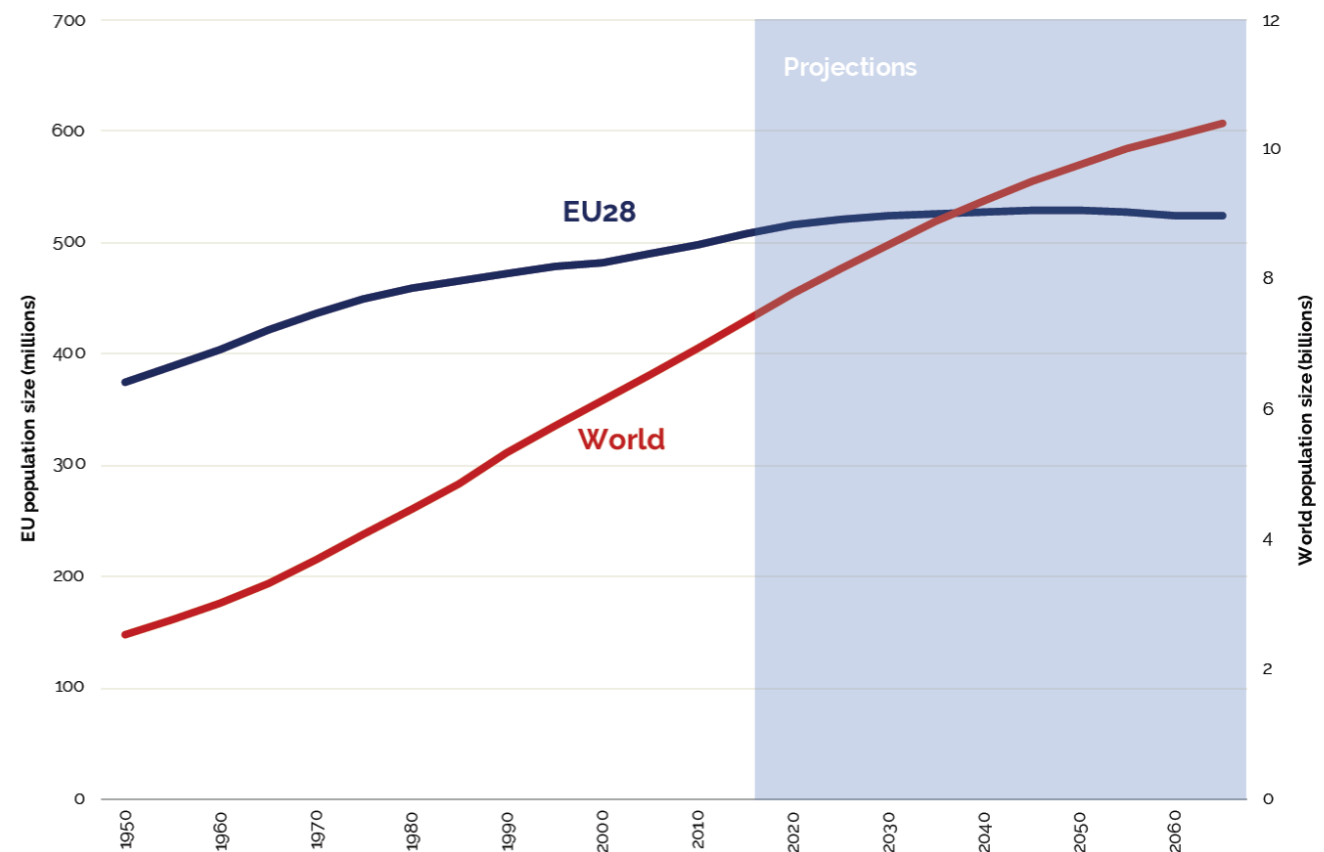
L'envelliment serà el principal motor del canvi en la nostra societat

- No serà la tecnologia
- No serà el canvi climàtic
- No serà la globalització

A Catalunya a 1 de gener de 2019 som 18,79 % de persones més grans de 65 anys (1.410.000) i 6% de més de 80 anys (450.000)

L'envelliment poblacional...alguns reptes

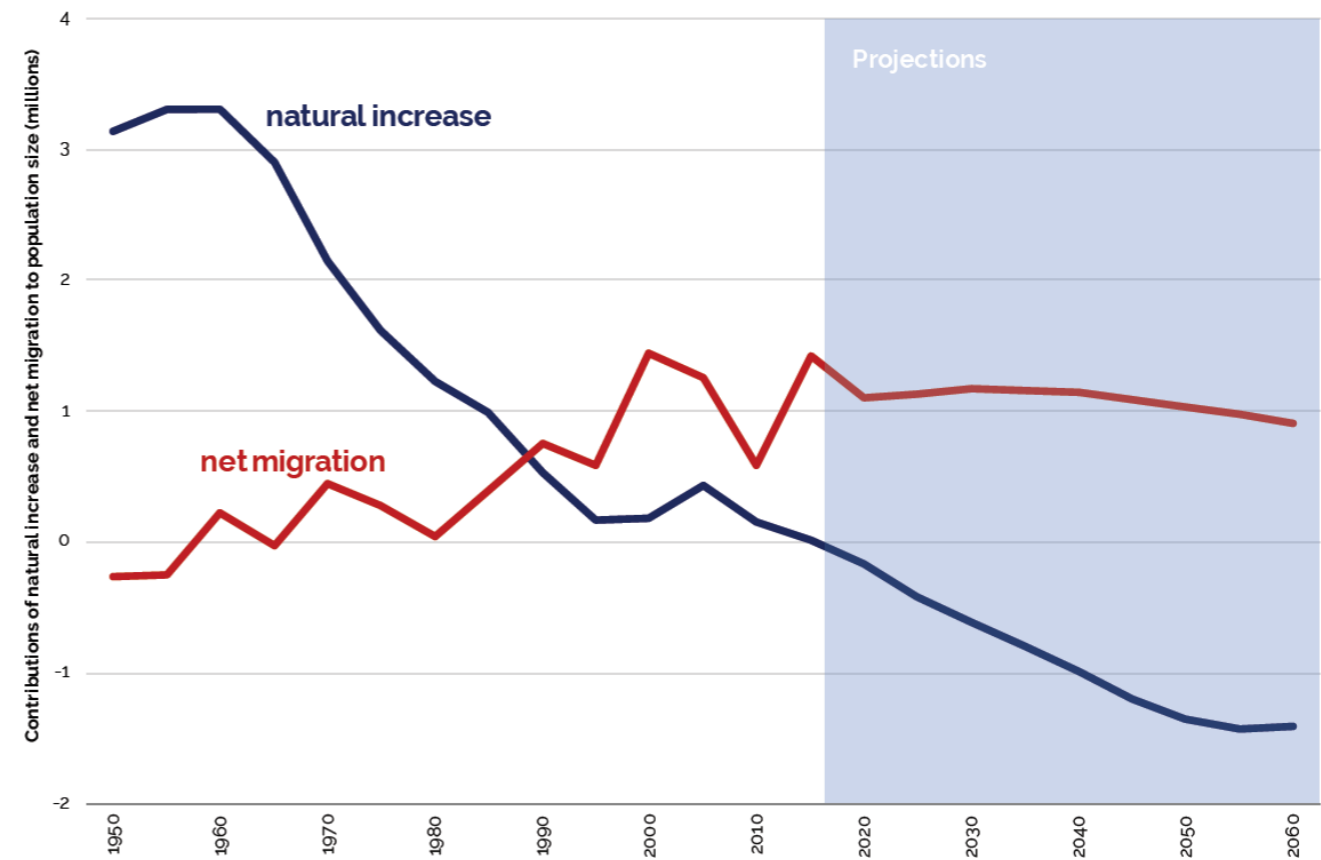
- El mercat canvia
- Cal buscar noves fórmules

EU28 (left axis) and world (right axis) population, 1950–2060. Sources: Eurostat (2019); United Nations (2017).

L'envelliment poblacional...alguns reptes

- La immigració compensa parcialment la disminució de la població
- Serà una part important de la força de treball
- ...també envelleixen

Natural population increase and net migration in EU28, 1950–2060. Sources: Eurostat (2019); United Nations (2017).

L'envelliment com a problema

- Podrem pagar pensions?
- Podrem fer front a la despesa sanitària i sociosanitària?

L'envelliment és una oportunitat

- L'envelliment és una oportunitat per redefinir-nos al llarg de la vida (que és més llarga)
 - És una oportunitat per incrementar la productivitat, intercanviar amb les generacions joves béns materials i no materials (com l'educació o l'experiència) i establir ponts entre joves i grans.
-

Deures com a societat (I)

- Abordar fora del calendari electoral com fer sostenible el nostre sistema de pensions:
 - Fugir de la fórmula fàcil de creixements basats en l'IPC
 - Adaptat al nivell de renda, contribució laboral, etc.
 - Adaptar el nostre sistema de serveis socials i sanitaris a l'envelliment progressiu de la població (es tracta més endavant)
 - S'ha de parlar de costos i beneficis de les polítiques socials ja!!!...Observatori de polítiques socials
-

L'envelliment requereix un altre marc conceptual

- Envelliment actiu (WHO, 2015): factors socioeconòmics i psicològics
 - Aproximació al concepte de curs vital: en el transcurs de la nostra vida, des de petits, cal identificar oportunitats per millorar l'aparició de dependència i enfermetats
 - L'edat no és només una xifra, sinó que és també un nou estat social: veurem el naixement de lleis antidiscriminació per edat (de la mateixa manera que la igualtat de gènere)
-

Loneliness and Social Isolation as Risk Factors for Mortality: A Meta-Analytic Review

Julianne Holt-Lunstad¹, Timothy B. Smith², Mark Baker¹, Tyler Harris¹, and David Stephenson¹

¹Department of Psychology and ²Department of Counseling Psychology, Brigham Young University

Perspectives on Psychological Science
2015, Vol. 10(2) 227–237
© The Author(s) 2015
Reprints and permissions:
sagepub.com/journalsPermissions.nav
DOI: 10.1177/1745691614568352
pps.sagepub.com

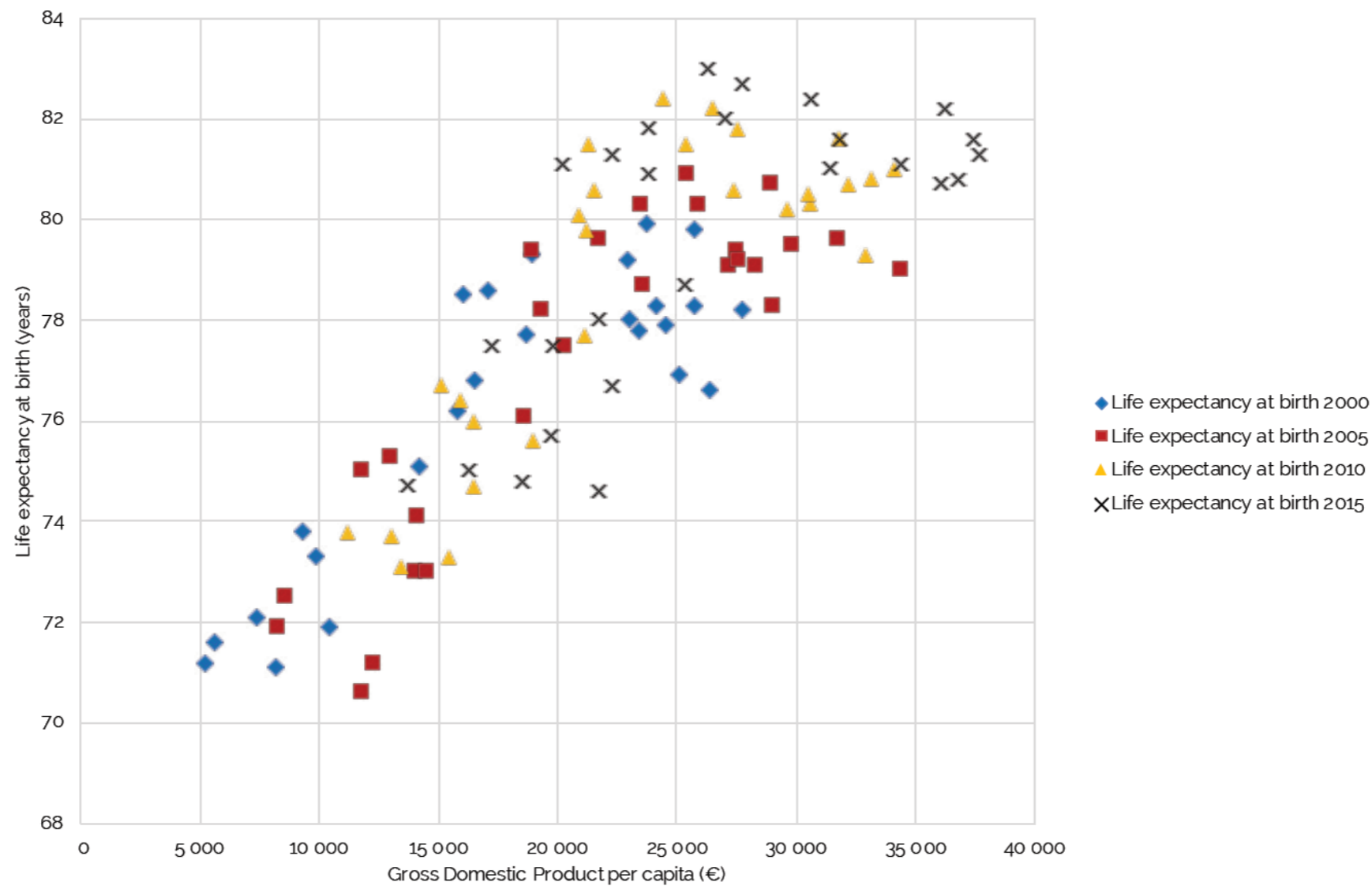

Lancet 2017; 389: 1229–37

Socioeconomic status and the 25 × 25 risk factors as determinants of premature mortality: a multicohort study and meta-analysis of 1.7 million men and women

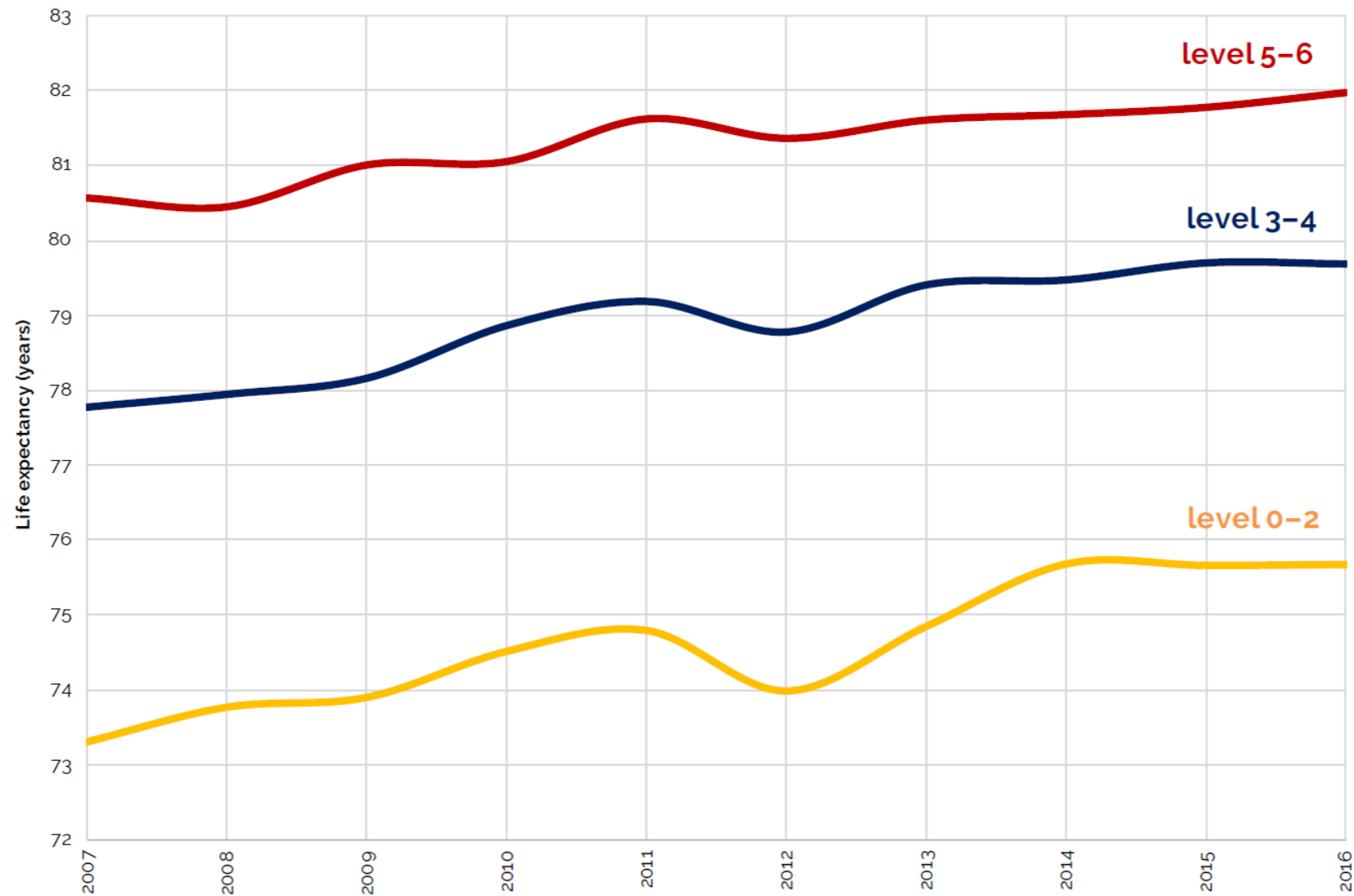
Silvia Stringhini, Cristian Carmeli*, Markus Jokela*, Mauricio Avendaño*, Peter Muennig, Florence Guida, Fulvio Ricceri, Angelo d'Errico, Henrique Barros, Murielle Bochud, Marc Chadeau-Hyam, Françoise Clavel-Chapelon, Giuseppe Costa, Cyrille Delpierre, Silvia Fraga, Marcel Goldberg, Graham G Giles, Vittorio Krogh, Michelle Kelly-Irving, Richard Layte, Aurélie M Lasserre, Michael G Marmot, Martin Preisig, Martin J Shipley, Peter Vollenweider, Marie Zins, Ichiro Kawachi, Andrew Steptoe, Johan P Mackenbach, Paolo Vineis†, Mika Kivimäki†, for the LIFEPAATH consortium‡*

Envellir depèn de molt més que la sanitat

Gross Domestic Product versus life expectancy at birth in the EU28 (excluding Luxembourg), 2000–2015.
Source: Eurostat (2018b; 2018d).

Envellir depèn de molt més que la sanitat

Life expectancy at birth by educational level in the EU28, 2007–2016. Source: Eurostat (2018c).
Explanation of educational levels: Level 0–2: Less than primary, primary and lower secondary education; level 3–4: Upper secondary and post-secondary non-tertiary education; level 5–8: tertiary education.

Deures com a societat (II)

- Identificar i lluitar contra la soledat no desitjada:
 - Autoritats locals prioritant iniciatives que lluitin contra la soledat
 - Tecnologies de la informació per a les persones grans
- Introduir el concepte pobresa en els identificadors de població de risc i prioritzar els pressupostos públics per a aquest segment de la població.
- Elaborar lleis antidiscriminació per edat

Voluntary Sector Network

Loneliness is finally being recognised as a risk to health. But this is just the start

Everything from transport to leisure can be used to tackle loneliness but we need action from minister Tracey Crouch now

Laura Alcock-Ferguson
Executive director of the Campaign to End Loneliness

Tue 27 Feb 2018
07:23 GMT

f t e 128

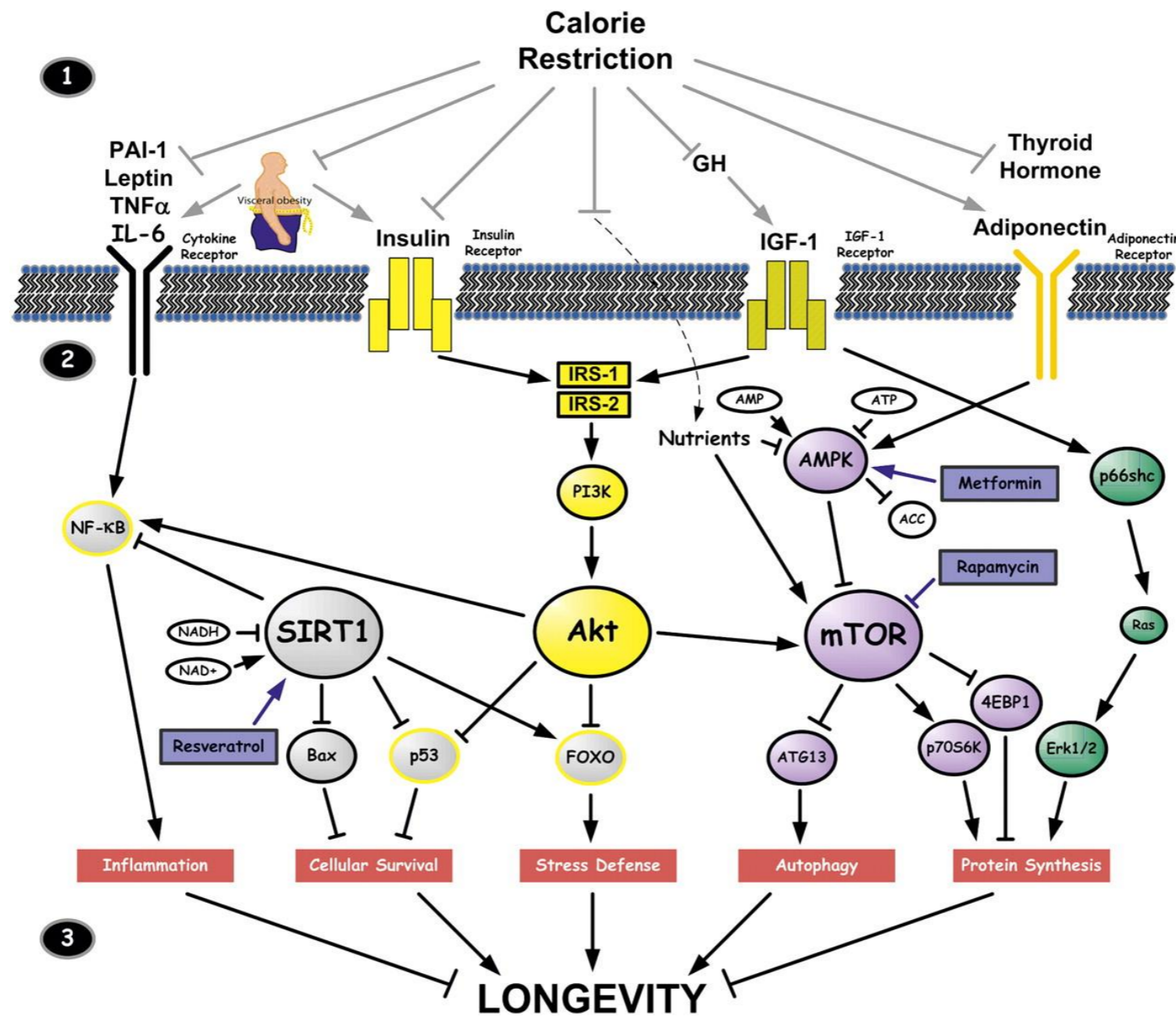

▲ The government finally seems to be acknowledging the reality that loneliness can affect anyone and has a profound impact on health. Photograph: Getty Images

Envellir és un procés que afecta a la gestació, la infantesa i l'adolescència

- Entorn
 - Situació socioeconòmica i soledat
 - Comportaments saludables
 - Mecanismes d'envelliment cel·lular
-

Envellir depèn de molt més que la sanitat

Nir Barzilai

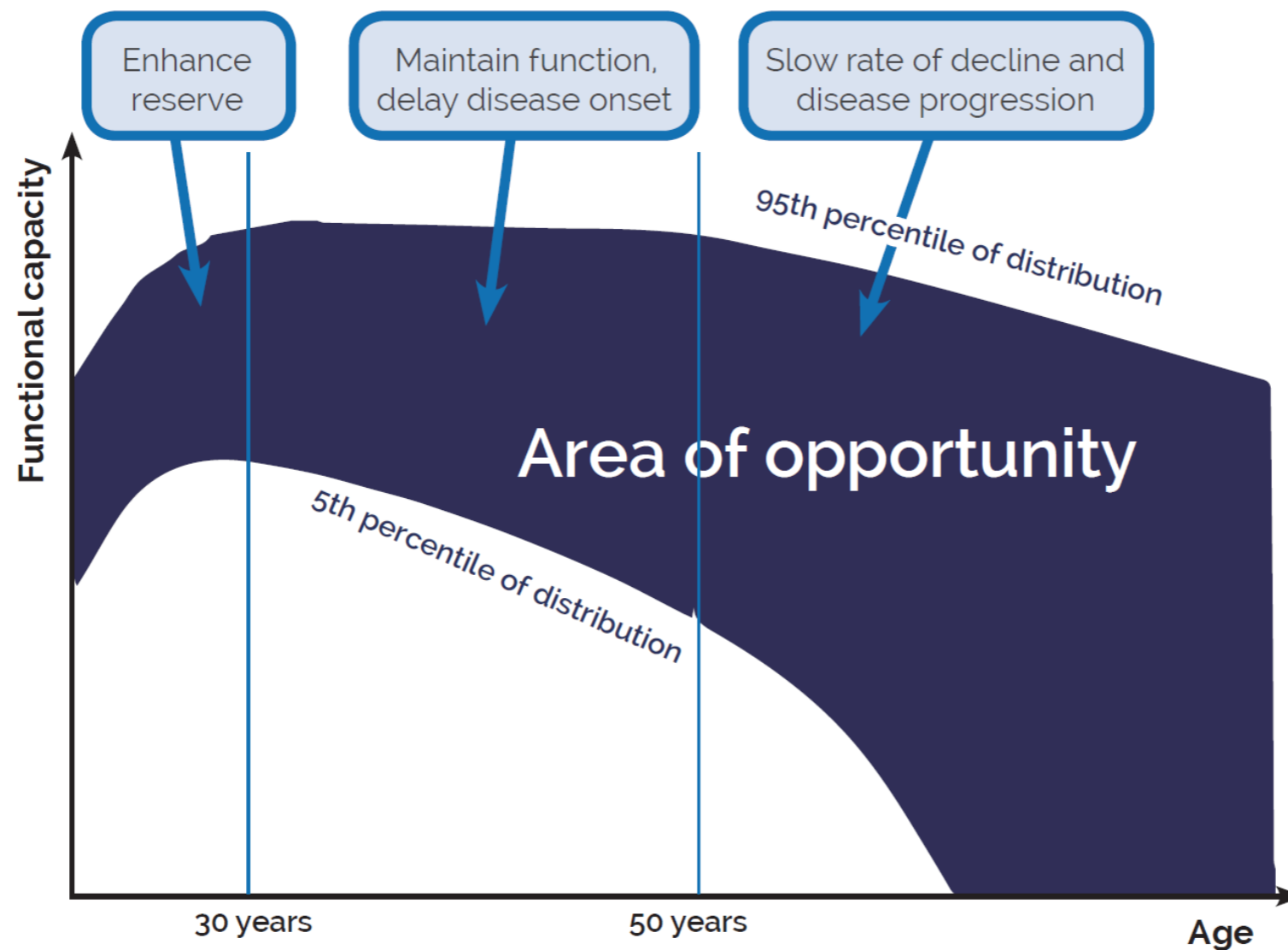
Deures com a societat (III)

- Potenciar i prioritzar programes d'investigació per combatre l'envelliment a nivell molecular.
 - Participar en el debat de les noves teràpies antienvelliment (certes i falses)
 - Introducir l'envelliment com a prioritat en totes les disciplines acadèmiques: medicina, infermeria, psicologia, terapia ocupacional, etc.
-

S'han d'adoptar estratègies preventives en adults joves

- < 30 anys: millorar les reserves funcionals
 - 30-50 anys: mantenir la funció
 - Més de 50 anys: disminuir el pendent de declivi
-

S'han d'adoptar estratègies preventives en adults joves

Promoció de la salut - Prevenció

- A on fer la prevenció:
 - Escoles
 - Llocs de treball
 - Llocs de contacte habitual amb persones grans: centres de salut i socials
 - Què serà nou en prevenció:
 - Marcadors biològics per a tractaments a mida
 - M-health i noves tecnologies
-

Deures com a societat (IV)

- Potenciar l'educació en totes les plataformes:
 - Cine, TV, etc.
 - Escoles.
 - Afavorir la compra de TICs a les persones grans i als col·lectius de la gent gran vulnerable.
-

Estratègies transversals

Challenge: Building reserve, preventing or postponing cognitive decline	
Cross-sectoral actions	Education <ul style="list-style-type: none"> ■ Lifelong education: improving cognitive ability, boosting cognitive performance life
	Individual behaviour <ul style="list-style-type: none"> ■ Physical activity ■ Mediterranean diet ■ No obesity ■ No smoking ■ Socially and mentally stimulating activities ■ Avoid head trauma ■ Light to moderate alcohol consumption
	Possible targeted prevention <p>Moderate but inconsistent evidence for efficacy of management through:</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ Cognitive training ■ Targeting and controlling cardio-metabolic risk factors ■ Increasing physical exercise <p>Insufficient evidence for effects of:</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ New statin treatments (anti-dementia, anti-diabetes, anti-depression, lipid-lowering) ■ Interventions related to diet, sleep quality, social engagement ■ Vitamin B12 and folic acid supplementation
	Technology <ul style="list-style-type: none"> ■ Mobile health app to detect cognitive decline and ease early diagnosis ■ Biomarkers or companion diagnosis ■ Precision medicine?
	Society <ul style="list-style-type: none"> ■ Reduce loneliness and combat ageism ■ Favour social integration ■ Promote age-friendly communities and stimulating leisure activities ■ Enhance research activities on brain health

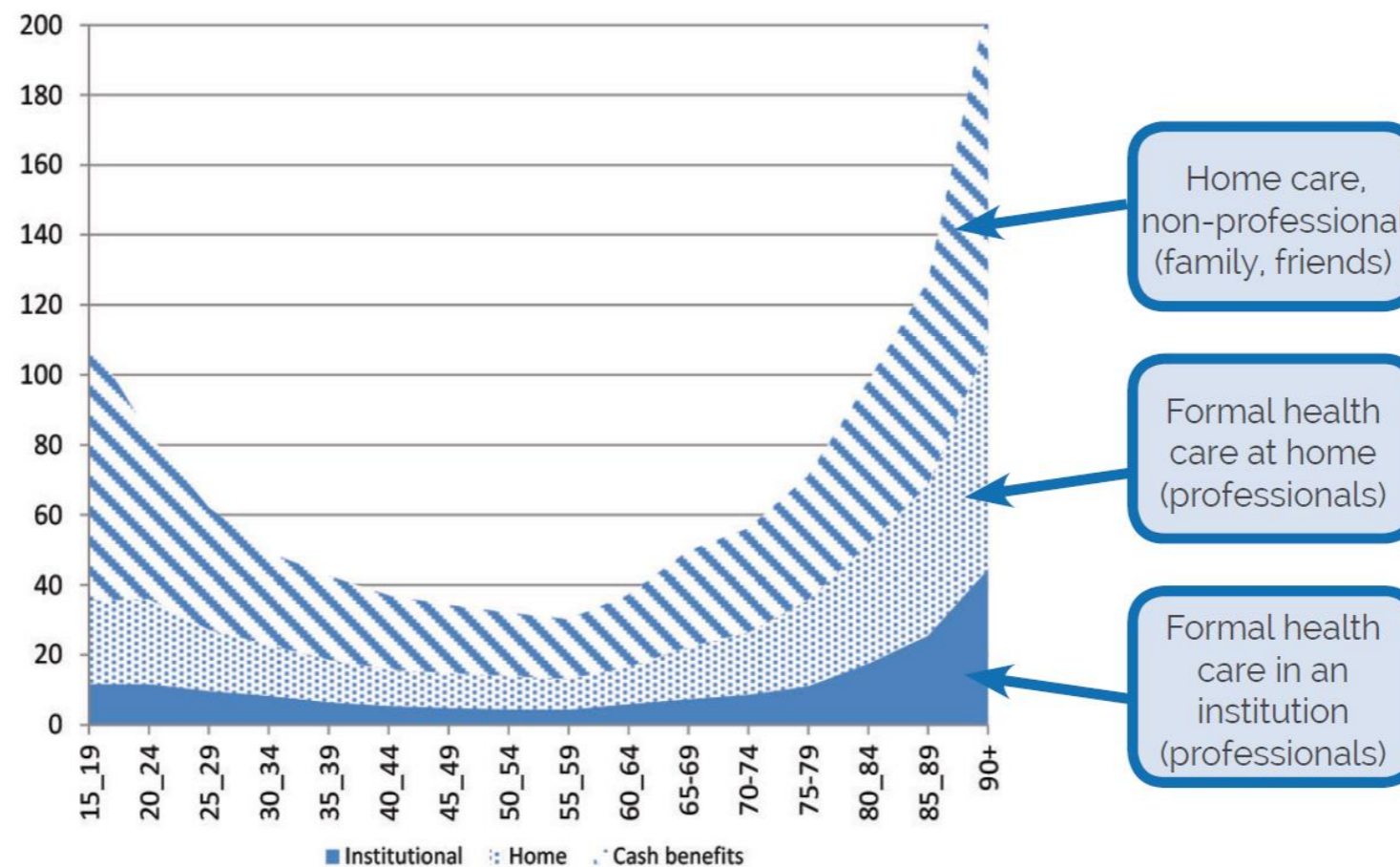
Comunitats saludables (Age-friendly)

Deures com a societat (V)

- Pressupostos i regulació dedicats a promoure ciutats i entorns amb polítiques de “healthy ageing”
 - Suport a les persones que adaptin la llar.
-

Envellir a casa

Age related coverage of dependent population by age and type of care provided and costs, aspercentage of the population (http://ec.europa.eu/economy_finance/publications/european_economy/2015/pdf/ee3_en.pdf) with annotations added for this report.

Deures com a societat (VI)

- Pressupost i regulació dedicats als cuidadors (cobertura de protecció social o descomptes fiscals)
 - Formació per als cuidadors de persones grans
-

Adaptar hospitals i residències d'avis

- Hospitals:
 - Evitar haver d'anar a urgències
 - Evitar readmissions
 - Disminuir l'estància a l'hospital
 - Cures de llarga durada:
 - Residències d'avis
 - Domicili
 - Atenció al final de la vida
 - Prevenció i tractament de l'abús i de la negligència
-

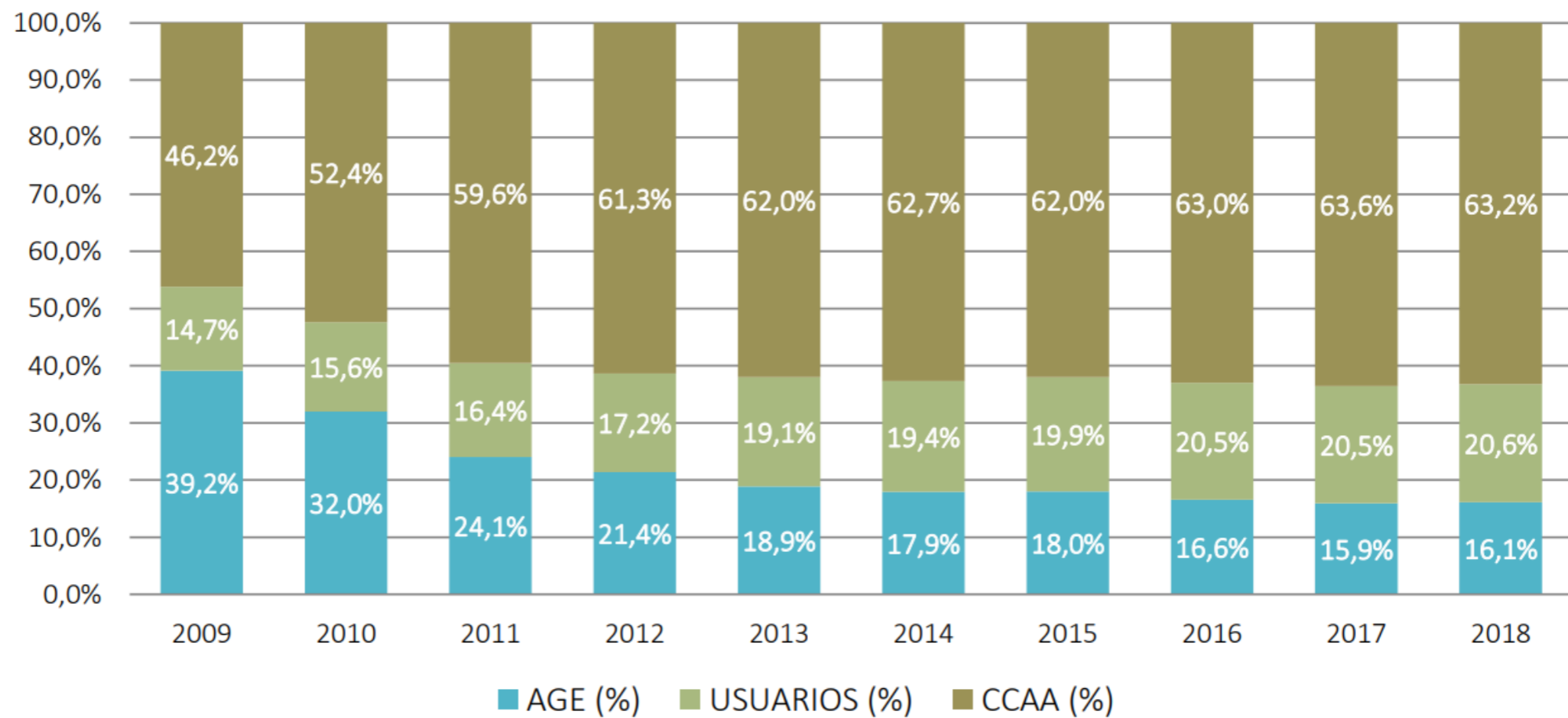
Ten components of care for older people

© The King's Fund 2014

Making our health and care systems fit for an ageing population. Oliver D, 2014

Distribución aportación financiadores SAAD

Observatorio de atención a la dependencia, 2019.

Deures com a societat (VII)

- Social:
 - Acreditació de qualitat nova en la xarxa de serveis socials
 - Promoure el model d'atenció centrat en la persona
 - Adequar la financiació a necessitats d'una població cada vegada més complexa
 - Diversificar la cartera de serveis amb especial atenció als serveis domiciliaris
 - Sanitat:
 - Garantitzar serveis de geriatría en tots els hospitals (manca un 20 % de la xarxa actual)
 - Potenciar alternatives a l'hospitalització convencional
 - No establir copagament a les persones amb menor nivell de renda
 - Transparència per al ciutadà
-

Transparència

ADDISON HEIGHTS HEALTH AND REHABILITATION CENTER

[Compare Now](#)

Viewing 1 - 20 of 960 results

Nursing home information	Overall Rating	Health inspections	Staffing	Quality measures
<p>ABBYSHIRE PLACE SKILLED NSG & REHAB CTR</p> <p>311 BUCKRIDGE ROAD BIDWELL, OH 45614 (740) 446-7150</p> <p>Add to Compare</p> <p>Add to My Favorites</p>	<p>☆☆●●●</p> <p>Below Average</p>	<p>☆☆●●●</p> <p>Below Average</p>	<p>☆☆●●●</p> <p>Below Average</p>	<p>☆☆☆☆●</p> <p>Average</p>
<p>ACCORD CARE COMMUNITY MIDDLEBURG HEIGHTS</p> <p>7250 OLD OAK BLVD MIDDLEBURG HEIGHTS, OH 44130 (440) 243-7888</p>	<p>☆☆☆☆●</p> <p>Above Average</p>	<p>☆☆☆☆●</p> <p>Above Average</p>	<p>☆☆☆☆●</p> <p>Average</p>	<p>☆☆☆☆●</p> <p>Average</p>

www.medicare.gov/nursinghomecompare

La tecnologia impactarà en l'envelliment individual i col·lectiu i revolucionarà la provisió de serveis de salut

- Tecnologies per a persones grans:
 - Smartphones apps (físic, mental i social): monitoritzar riscos i avisar i promoure canvis
 - Tecnologia a la llar
 - Prescripció d'apps i dispositius
 - Monitoritzar malalties, rehabilitació en el domicili, entrenament cognitiu, etc.
 - Millora en els procediments diagnòstics (IA i Big Data) i terapèutics
- Obstacles:
 - Acceptació
 - Eficiència i resultats contrastats (?)
 - Estandarització
 - Finançament

El desenvolupament de la tecnologia és imparable!

Deures com a societat (VIII)

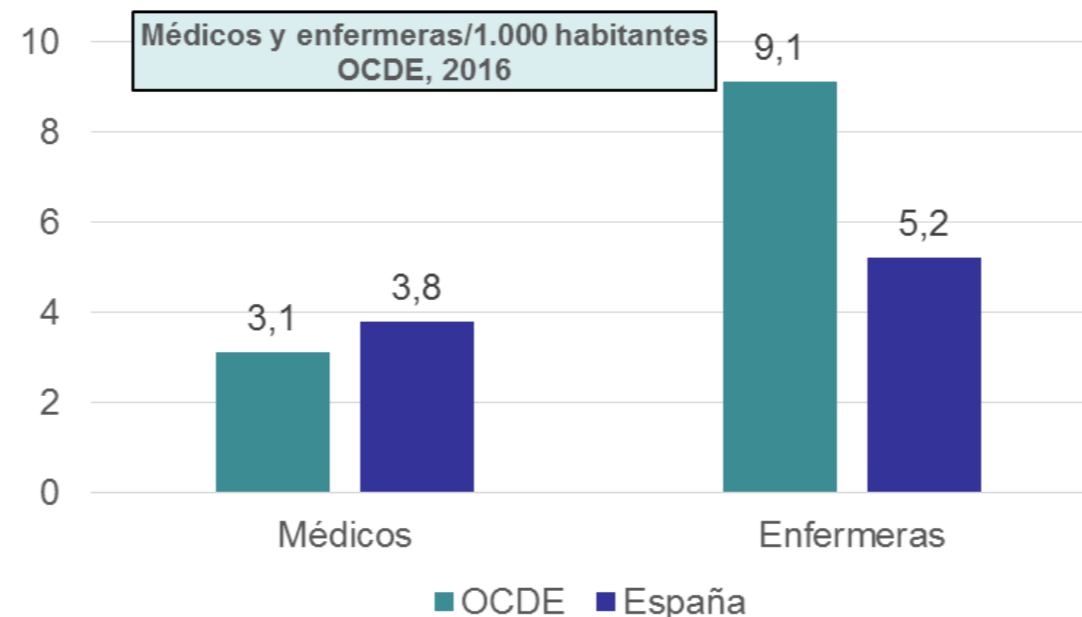
- Afavorir la implantació de noves tecnologies:
 - Usuari: facilitat de compra
 - Proveïdor: finançament
 - Empreses tecnològiques: potenciació d'ajudes
 - Afavorir l'aplicació segura de la Intel·ligència Artificial i el "Big Data" para avaluar l'aplicació de polítiques d'envelliment
-

És essencial proveir de professionals adequats al sistema de provisió de serveis sanitaris i socials

- Actualment, en els 51 països d'Europa manquen 1 milió de professionals per cuidar als avis (metges, infermeres, treballadors socials, fisioterapeutes, etc.)
 - És necessari invertir en educació i formació per tal que els professionals ofereixin una adequada atenció
 - S'han d'establir de forma urgent polítiques per atraure i retenir treballadors en aquest sector
-

La crisi professional que ve és la manca de professionals

- Jubilació d'un terç de metges a Catalunya en els propers 10 anys
- Ràtios diferents a altres països de l'OCDE:

- Canvi en el rol professional, principalment d'infermeres

Deures com a societat (IX)

- Formació de més cuidadors i professionals sanitaris i socials
 - Fer més atractiu treballar en el sector:
 - Salari
 - Reconeixement social
 - Facilitar la implantació de nous rols i de canvi de funcions en els professionals sanitaris i socials
-

*M'interessa el futur perquè és el
lloc on passaré la resta de la meua
vida*

Woody Allen

www.consorci.org